

Dr. Bohuslavovi Klimovi venované

1000

Slovenských ľudových

piesní

(1 - 100)

Na klavír upravil

Viliam Figuš-Bysť

op. 63

Hudobné centrum
2025

VILIAM FIGUŠ-BYSTRÝ
TISÍC SLOVENSKÝCH LUDOVÝCH PIESNÍ PRE KLAVÍR
Zväzok 1, piesne č. 1 – 100

© Hudobné centrum, Bratislava 2025
Text © Marianna Bárdiová

Publikácia vychádza v spolupráci so Slovenským národným múzeom a s Univerzitnou knižnicou v Bratislave.

Vydalo Hudobné centrum, Michalská 10, 815 36 Bratislava roku 2025 ako svoju 251. publikáciu.

Redakcia: Ivan Koska

Digitalizácia pôvodiny: BSP Sizar, s. r. o.

Obálka: Pergamen, s. r. o.

Grafická úprava: Academic DTP

Tlač: DOLIS GOEN, s. r. o.

1. vydanie

HC 2503

ISMN 979-0-68503-168-0

www.hc.sk

Viliam Figuš-Bystrý a slovenské ľudové piesne

Viliam Figuš-Bystrý (28. 2. 1875 Banská Bystrica – 11. 5. 1937 tamtiež) vyrastal v prostredí meštianskej kultúry. V rokoch 1889 až 1893 študoval na učiteľskej preparandii v Banskej Štiavnici a v roku 1914 absolvoval skúšku pre stredoškolského pedagóga hudby na Hudobnej akadémii v Budapešti. Už od študentských čias komponoval salónne komorné skladby, maďarské, kurucké a iné piesne pre spev a klavír a iné obsadenie. V roku 1913 pre spevokol Tatran v Liptovskom Mikuláši skomponoval kantátu pre sóla, zbor a klavír *Slovenská pieseň* na neľahký text P. O. Hviezdoslava. Vedel, že na premiére bude aj básnik a ďalšie významné osobnosti, preto z obáv z prípadného neúspechu použil prvýkrát pseudonym Ján Bystrý, ktorý odvtedy používal. Kantáta však mala úspech aj tam, aj na Slovenskom koncerte v Prahe 20. marca 1920 v Prahe, kde zaznela už v spracovaní pre sóla, zbor a orchester.¹

Ako učiteľ v evanjelických školách vystriedal viacero pôsobísk v rámci Rakúsko-uhorskej monarchie: v Piliši pri Budapešti (1893), v Ostrej Lúke (1893 – 1895), vo Zvolenskej Slatine (1895 – 1902) a v Padine (Srbsko-Vojvodina, 1903 – 1906). Počas pôsobenia v Ostrej Lúke navštevoval evanjelického seniora Jána Slávika v Dobrej Nive, kde sa zoznámil s dcérou učiteľa Elenou Bernáthovou.² Začiatkom roka 1907 sa Figuš vrátil do rodného mesta, kde od roku 1921 pôsobil v Štátnom učiteľskom ústave a súbežne v Hudobnej škole vo Zvolene. Bol vynikajúcim klaviristom, organistom, dirigentom aj organizátorom kultúrno-spoločenských a hudobných podujatí. Ako organista účinkoval v evanjelickom kostole v Banskej Bystrici.

Figušov vzťah k ľudovej hudbe a osobitne k piesňam sa formoval postupne, pričom naňho zásadne vplývalo prostredie Zvolenskej Slatiny (Veľká Slatina). Tu sa dostal na páračky, priadky aj svadby. Krása ľudových piesní a zvykov ho očarila a uvedomil si, že je potrebné zapísať ich a zachovať pre budúcnosť. Podrobnejšie sa tomu venoval etnograf Miloslav Šípka v štúdiu *Cesta Viliama Figuscha k ľudovej piesni* (2002), kde napísal: „V technológii to znamenalo získať pieseň v autochtónnom prostredí, zapísať ju v aktuálnej podobe, čo je vlastne metatext prvého rádu a vytvoriť metatext druhého rádu, ktorý má znaky sekundárnej existencie ľudovej hudobnej kultúry. V prípade Figušovej zbierky je dôležité upozorniť ešte na jeden fakt: v našom kultúrnom prostredí vytvoril ako prvý piesňovú monografiu lokality, i keď v metatextovej podobe. Ona je prológom jeho ďalších veľkoslatinských opusov i zbierky tisícky ľudových piesní.“³

Svoje zápisy si Figuš zbral aj do Padiny, kde pripravoval ich vydanie tlačou v spracovaní pre spev a klavír. Po mnohých

peripetiách cyklus 25 piesní vydal Václav Kotrba v Prahe v roku 1906 s názvom *Slovenské ľudové piesne*, op. 28.⁴ O tejto významnej udalosti si do svojho denníka si napísal: „Večer v Lajosfalve mi boli Faklovci gratulovať k meninám. Medzitým mi Ilonka povedala, že mám na pošte nejaký balík z Prahy. Hneď som vedel, že to môžu byť len moje slovenské piesne, a preto, hoci aj neskoro, utekal som na poštu a poštmajster mi balík vydal. Netreplive som ho rozbaliť. Konečne som mal v rukách prvý tlačný exemplár môjho diela. Dosiahol som to po desaťročnom úsilí. Vystrojenie diela je pekné, milé. Keďže bol práve u mňa Bukva, jeden výtlačok som mu daroval. A hneď som si doma prehral na klavíri celé dielo od začiatku do konca.“⁵ Piesne zo Zvolenskej (Veľkej Slatiny) zaradil aj do zbierky *Tisíc slovenských ľudových piesní*.

Druhou významnou udalosťou vo Vojvodine bol pre neho koncert, na ktorom prvýkrát počul svoju kompozíciu, čo ho veľmi dojalo. Jeho balada *Rákóczié*, op. 31 (*Pani Rákocziová*) na slová Jánosa Aranya pre sóla, mužský zbor a orchester mala premiéru 8. decembra 1906 vo Veľkom Bečkerek (Zrenjanin). Účinkovali traja sólisti, 20-členný spevokol a asi 25-členný orchester. Dirigoval Imre Ripka (1878 – 1939). V orchestri ako prvý huslista účinkoval Mikuláš Schneider-Trnavský, s ktorým sa zoznámili a nadviazali blízky kolegiálny a priateľský vzťah.

Aj po návrate na Slovensko sa Figuš ďalej venoval zapisovaniu ľudových piesní, chodieval za nimi do dedín i na salaše. Krása a originalita piesní, fujarové či gajdové nôty ho čoraz viac inšpirovali. Študoval ich zápisy a spracovanie pre rôzne obsadenie od iných zberateľov, folkloristov a skladateľov. Pri svojich cestách ich navštevoval a konzultoval s nimi spôsoby zapisovania a úpravy. Boli to najmä Mikuláš Schneider-Trnavský, Béla Bartók, Andrej Halaša, Štefan Fajnor, Daniel Lichard, Pavol Izák, Karol Ruppeldt, Miloš Ruppeldt a ďalší. Postupne v ňom dozrievalo rozhodnutie skomponovať operu, v ktorej by oslávil slovenský ľud, jeho zvyky a tradície. Operu *Detvan*, op. 64 komponoval v rokoch 1922 až 1926 na libreto Emila Boleslava Lukáča podľa rovnomennej epickej básne Andreja Sládkoviča. Aj v tomto období si dopĺňal zápisy ľudových piesní, ako o tom svedčí zápis v jeho denníku: „19. novembra 1922 som sa vybral do Detvy, aby som tak niekoľko pôvodných piesní a fujarové motívy zozbieral. Moja vychádzka mala dobrý výsledok, lebo len tak za niekoľko hodín som znotoval asi 12 zvláštnych piesní, ktoré som ukázal aj profesorovi Bélovi Bartókovi. Ten sa priznal, že ani jednej z nich nemal, hoci zozbieral do tri a pol tisíce slovenských

¹ V dobových nototlačiach, dokumentoch i autografoch sa stretávame s rozličnou podobou skladateľovho mena: Viliam Figusch, Figuss Vilmoss, Viliam Figuš, Viliam Figuš-Bystrý. Súvisí to s prostredím a s dobou. Všeobecne sa ustálila podoba jeho mena „Viliam Figuš-Bystrý“.

² Volal ju Ilonka, zosobášili sa 20. januára 1901 a vychovali tri dcéry Elenu, Martu a Olgu a syna Viliama. Bola jeho celoživotnou oporou a vďačnou poslucháčkou jeho domácich klavírných koncertov aj verejných produkcií.

³ ŠÍPKA, Miloslav: *Cesta Viliama Figuscha k ľudovej piesni*. In: BÁRDIOVÁ, Marianna (ed.): *Viliam Figuš Bystrý 1875 – 1937*. Banská Bystrica: Literárne a hudobné múzeum ŠVK, 2002, s. 15–23.

⁴ FIGUŠ-BYSTRÝ, Viliam: *Slovenské ľudové piesne*. Vo Veľkej Slatine (Zvolenská st.) sossbieral a klavírovým sprievodom opatril Viliam Figuss, op. 28. [Tót népdalok. Nagyszalánán (Zólyom m.) gyűjtötte és zongora-kisérettel ellátta Figuss Vilmoss.] Praha: Václav Kotrba, Cyrillo-Methodějská knihtiskárna a nakladatelství, 1906.

⁵ BÁZLIK, Jaromír: *Denníkové zápisky Viliama Figuscha-Bystrého*. 5. zošit, ev. č. H-11673, s. 30, zápis z 27. decembra 1906.

piesní. Aké to piesňové bohatstvo u nášho ľudu.“⁶ Opera *Detvan* mala premiéru v Slovenskom národnom divadle 1. apríla 1928, hudobne ju naštudoval a dirigoval Oskar Nedbal. Mala veľký úspech. Doboví kritici však opere okrem iného vyčítali citácie ľudových piesní a málo moderných kompozičných postupov. Figuš si bol vedomý niektorých nedostatkov opery, no vo svojom denníku si poznačil aj to, že on svojho Martina nechcel mať vo fraku, ale v slovenskom ľudovom kroji. Operu rehabilitoval dirigent Anton Buranovský, ktorý ju naštudoval v Opere Divadla Jozefa Gregora-Tajovského v Banskej Bystrici v roku 1975 pri príležitosti Figušovej storočnice, a to nielen jej uvedením, ale aj na konferencii v rámci osláv.⁷

Zápisy ľudových piesní Figušovi pribúdali, priebežne ich študoval, triedil, ako sa sám vyjadroval, „harmonizoval ich“ a upravoval pre rozličné obsadenie. Už počas tvorby opery *Detvan* a neskôr, v rokoch 1923 – 1927, začal postupne spracovávať zbierku *1000 slovenských ľudových piesní*. Tlačou ju vydával právnik, národovec, básnik a politik JUDr. Bohuslav Klimo (1882 – 1952), ktorý používal básnický pseudonym Hájomil. V priebehu spoločnej práce na zbierke Figuš v roku 1926 skomponoval cyklus 6 piesní pre spev a klavír *Túžby*, op. 76 na básne Hájomila a zbierku *1000 slovenských ľudových piesní* mu venoval.

Piesne v zbierke Figuš spracoval pre klavír, aby sa mohli uplatniť pri domácom muzicírovaní alebo v školách a na kultúrnych podujatiach. To ho nútilo podkladať piesne durovými alebo molovými harmóniami. Napriek tomu sa snažil rešpektovať aj modálne osobitosti slovenských piesní, v ktorých sú prítomné intervalové osobitosti, najmä typická zväčšená lýdická kvarta. Tak je to napríklad aj v piesni *O čo sme stáli*, v ktorej v rámci tóniny F dur v druhom a treťom takte v pravej ruke ruší predznamenanie bé, čím vzniká interval zväčšenej kvarty *f – h*. Tento spôsob spracovania slovenských ľudových piesní v orchestrálnych kompozíciách prevzal aj Figušov mladší hudobný kolega a priateľ, tiež banskobystrický rodák Ján Móry (1892 – 1978). Ten začal v roku 1930 komponovať štvorčasťovú orchestrálnu suitu *V tieni hôr*. Oslovil Viliama Figuš-Bystrého s prosbou, že by do tejto kompozície potreboval svadobné piesne. V liste z marca 1930 Figuš Mórymu vysvetlil, že sú dve skupiny svadobných piesní – ťahavé, melancholické, ktoré spievajú neveste priateľky večer pred sobášom pod oknom, a rýchle, živé, neraz so synkopickým rytmickým sprievodom, ktoré hrajú muzikanti „pod nohy“. Pretože ôsmy zväzok svojej zbierky *1000 slovenských ľudových piesní*, v ktorom sú tieto piesne, Figuš práve korigoval, aby Móry nemusel čakať na jeho vydanie tlačou, napísal mu do

listu notové záznamy a texty piatich piesní.⁸ Ako príklad piesne „pod nohy“ napísal pieseň *Dievča zo Senice* a okrem nej štyri ďalšie – *Keď som išiel cez tri vršky*, *O čo sme stáli*, *Oženil by sa*, *Bože môj a Príde k nam*, *Bože*. Móry v prvej časti svojej suity z odporúčaných piesní použil *Mám ja ženu starú* a *Anču bite* a v štvrtej časti citoval pieseň *O čo sme stáli*, v ktorej predĺžil rytmické hodnoty, čím dosiahol efektný monumentálny záver celej suity.⁹ Na VII. zväzku tlačenej zbierky je autografné venovanie: „Môjmu priateľovi Jankovi Mórymu. B. Bystrica 22. januára 1930. Viliam Figuš-Bystrý.“¹⁰

Mody v slovenských ľudových piesňach udivovali a udivujú zberateľov, skladateľov aj interpretov od generácie slovenskej národnej hudby devätnásteho storočia po súčasnosť. Množstvo zozbieraného materiálu Figuš nútilo utriediť staršie i novšie vrstvy piesní a zvažovať spôsob spracovania ich klavírneho sprievodu predovšetkým pri starších piesňach s pastierskou tematikou s lýdickými a mixolýdickými módmi. Študoval spôsob spracovania Mikuláša Schneidera-Trnavského i Bélu Bartóka, ale hľadal najmä svoj vlastný kompozičný prejav. Rešpektoval modálne osobitosti ľudových piesní, v ktorých ešte nedominoval durovo-molový systém, využíval imitačnú techniku a kontrapunkt, melódiu zveroval najmä vrchnému hlasu a faktúru spracovával so zreteľom na vrchnú, spodnú a strednú líniu.

Medzi Figušove úpravy možno zaradiť cyklus šiestich slovenských ľudových balád s názvom *Ludové balady*, op. 101, *Púchovské piesne*, op. 102 (desať ľudových piesní), *Zbojnícke piesne*, op. 98 venované Štefanovi Hozovi (desať ľudových piesní), ako aj dve skladby s názvom *Slovenské zvuky*, op. 87. Prvá skladba je klavírnym záznamom gajdošskej hry na ploche jednej strany s názvom *Pršianska gajdová pieseň* a pochádza zrejme z obce Horné Pršany pri Banskej Bystrici.¹¹ Druhá skladba je šesťstranovou úpravou piesne *Ja som bača veľmi starý*, pri ktorej je autorova poznámka: „Ako mi to moja matka hrávala na klavíri, VFB. 20. III. 1932.“¹² Práca na zbierke *1000 slovenských ľudových piesní* a ďalších zbierkach ho inšpirovala k vytvoreniu štvorčasťovej klavírnej kompozície *Slovenská sonáta v dórskej stupnici*, op. 103 (originálny názov *Slovenská sonáta v dórickej stup-*

⁶ BÁZLIK, Jaromír. Z denníka Viliama Figuš-Bystrého. In: LENGOVÁ, Jana (ed.): *Národné, individuálne a univerzálne prvky v hudbe. Zborník príspevkov z medzinárodnej muzikologickej konferencie Bratislava 3. – 5. októbra 1996*. Banská Bystrica: Nadácia Jána Levoslava Bellu, 1998, s. 179–180. Figuš navštívil Bélu Bartóka v jeho byte v Budapešti v roku 1923 z poverenia Matice slovenskej, aby od neho prevzal prvú časť jeho zbierky slovenských ľudových piesní aj s ich nahrávkami na fonovalcoch.

⁷ DOBRÍK, Dušan (zost.): *Viliam Figuš-Bystrý 1875 – 1975*. Zborník materiálov z konferencie a iných podujatí konaných v dňoch 24. – 26. apríla 1975 v Banskej Bystrici pri príležitosti 100. výročia narodenia skladateľa. Banská Bystrica: Literárne a hudobné múzeum ŠVK, 1976.

⁸ FIGUŠ-BYSTRÝ, Viliam: korešpondencia odoslaná Jánovi Mórymu, Banská Bystrica 14. – 15. marca 1930. In: Štátna vedecká knižnica – Literárne a hudobné múzeum ŠVK v Banskej Bystrici, ev. č. H-1188.

⁹ BÁRDIOVÁ, Marianna. *Ján Móry (1892 – 1978). Tatranský skladateľ a hotelier*. Druhé opravené a čiastočne doplnené vydanie. Bratislava: Slovenská muzikologická asociácia, 2024, s. 114–117.

¹⁰ FIGUŠ-BYSTRÝ, Viliam. *Tisíc slovenských ľudových piesní*. Nototlač s venovaním: „Môjmu priateľovi Jankovi Mórymu. B. Bystrica 22. januára 1930. Viliam Figuš-Bystrý.“ In: Literárne a hudobné múzeum ŠVK v Banskej Bystrici, ev. č. H-15119.

¹¹ Popri Horných Pršanoch, ktoré sú dodnes samostatnou obcou, boli v údolí pod ňou aj Malé Pršany, ktoré splynuli s obcou Malachov. Viliam Figuš-Bystrý rád chodieval na turistiku aj do Malachovskej doliny, ktorá sa mu páčila, predpokladám však, že z hľadiska silnejšieho etnografického zázemia ide o hornopršiansku pieseň. BÁRDIOVÁ, Marianna: *Klavír v živote a tvorbe Viliama Figuš-Bystrého*. In: *Musicologica Slovaca*, roč. 6 (32), č. 2, s. 266–290.

¹² FIGUŠ-BYSTRÝ, Viliam: *Slovenské zvuky*, op. 87. Hudobný autograf. In: Slovenská národná knižnica – Literárny archív, Martin, sg. A XXIV/141.

nici, Banská Bystrica 8. septembra – 13. novembra 1935). V druhej časti využíva citáciu piesne *Vysoko zornička* a v tretej časti Scherzo spracováva pieseň *Prší, prší*. V súvislosti so spracovaním ľudových piesní treba spomenúť aj cyklus desiatich piesní pre spev a klavír *Po poliach a lúkach*, op. 53 a cyklus klavírnych skladieb *Polné kvietky*, op. 96. Prvý zošit s tridsiatimi skladbičkami je určený malým klaviristom a druhý s tridsiatimi piatimi venoval Figuš mladým klaviristom. Skladby obsahujú aj prvú slohu piesňových textov. Väčšina skladieb v prvom zošite má v záhlaví uvedenú aj lokalitu pôvodu. Usporiadanie zbierky je, podobne, ako v iných zbierkach, premyslené, striedajú sa v nej piesne žartovné so smutnejšími, lúbostné s baladickými a pre deti predstavujú veľmi dobrý základ pre poznanie slovenskej ľudovej hudby. Klavírny part je prispôsobený veku interpretov, ale je spracovaný veľmi dôkladne so zreteľom na obsah danej piesne.

Pri pohľade na hudobnú tvorbu Viliama Figuša-Bystrého a osobitne na spracovanie slovenských ľudových piesní treba oceniť jeho uvedomelú snahu o vytvorenie diel v slovenskom národnom duchu. Mal dobrý prehľad o tvorbe významných skladateľov minulých štýlových období i svojich súčasníkov. Veľa cestoval a všade navštevoval koncerty, operné predstavenia i skladateľských kolegov a kupoval si notové materiály. Diela si doma prehrával na klavíri a aby lepšie prenikol do ich štruktúry, viaceré spracovával pre obsadenie, ktoré mal k dispozícii – zmiešaný Evanjelický spevokol v Banskej Bystrici, flautu, klarinet, husle, violončelo, harmónium alebo klavír. Do svojich kompozícií však preberal moderné postupy len do tej miery, aby nenarušili jeho estetické cítenie ovplyvnené najmä klasicizmom, romantizmom, novoromantizmom a impresionizmom. Možno v nich nachádzať aj prvky hudobnej secesie. A predovšetkým slovenské ľudové piesne chápal ako inšpiráciu osobitosti slovenskej národnej hudby, ktorú spoluvytváral.

Mal veľkú snahu dostať svoje skladby medzi ľudí, preto si mnohé vydával vlastným nákladom. Viaceré nototlače sa zachovali v rodinách v Banskej Bystrici a v iných mestách, ako aj v archívoch kultúrnych spolkov. Niektoré skladby ojedinele vyšli v novom výbere po roku 1940. Mnohé zostali len v autografných zápisoch v Literárnom archíve Slovenskej národnej knižnice v Martine, v múzeách a iných archívoch alebo v pôvodných vydaniach. Ich nedostupnosť doteraz spôsobila, že jeho pomerne rozsiahle dielo postupne upadalo do zabudnutia. Uvádza sa pri niektorých skladateľových okrúhlych výročiach. Azda najrozsiahlejšie, trojdňové podujatie pri príležitosti jeho stého výročia narodenia v roku 1975 zorganizovalo Literárne a hudobné múzeum v Banskej Bystrici v spolupráci s ďalšími inštitúciami, v rámci ktorého sa konala vedecká konferencia, premiéra novodobého naštudovania opery *Detvan*, monografická výstava, krajská prehliadka zborového spevu aj spomienková slávnosť pri Figušovom hrobe. Na podujatiach sa zúčastnili všetky tri skladateľove dcéry s rodinnými príslušníkmi.¹³ Zaujíma-

vým počinom bol sprievodný program Folklórnych slávností pod Polanou v Detve v roku 1996 s názvom *Ľudové piesne zo Zvolenskej Slatiny. Súčasná podoba piesní zo zbierky Viliama Figuša-Bystrého* „*Tisíc slovenských ľudových piesní*“, ktorý pripravil Miloš Šípka. Vydal k nemu aj rovnomenný spevník, v ktorom pripomína, že tieto piesne sú súčasťou zbierky *Tisíc slovenských ľudových piesní*. Dvanásť piesní v pôvodnom Figušovom zápise spievali študenti Konzervatória Jána Levoslava Bellu v Banskej Bystrici a rovnaké piesne v podobe, v akej sa zachovali do súčasnosti, interpretovali ľudoví speváci zo Zvolenskej Slatiny.¹⁴

Treba privítať vydateľské úsilie Hudobného centra, vďaka ktorému dielo Viliama Figuša-Bystrého oživa v podaní súčasných interpretov. Bez jeho osobnosti a tvorby by dejiny slovenskej hudby a histórie neboli úplné.

Marianna Bárdiová

Ďalšia literatúra

- BÁRDIOVÁ, Marianna: Piesňová tvorba Viliama Figuša-Bystrého. In BÁRDIOVÁ, Marianna – ZEMKO, Ján (ed.): *Vznik a vývin umelej piesne na Slovensku od 19. storočia a jej integrácia vo vzdelávacích a prezentačných programoch umeleckého školstva*. 1. Zborník z muzikologickej konferencie konanej 20. 10. 2009 a z vokálno-interpretačného seminára konaného dňa 12. 10. 2009 v Banskej Bystrici v rámci grantového projektu KEGA č. 3/7488/09. Banská Bystrica: Akadémia umení, 2010, s. 73–105.
- BÁRDIOVÁ, Marianna (ed.): *Viliam Figuš-Bystrý (1875 – 1937)*. Zborník referátov zo seminára, ktorý sa uskutočnil 28. apríla 2000 v rámci XXII. ročníka Festivalu zborového spevu Viliama Figuša-Bystrého v Banskej Bystrici. Edícia Naši rodáci. Banská Bystrica: Štátna vedecká knižnica-Literárne a hudobné múzeum v spolupráci s Parkom kultúry a oddychu v Banskej Bystrici, 2002.
- BÁZLIK, Jaromír: *Denníkové zápisky Viliama Figuša-Bystrého*. Preklad vybratých z maďarského jazyka do slovenčiny (1889 – 1918), 7 zošitov. In: Štátna vedecká knižnica – Literárne a hudobné múzeum Banská Bystrica, ev. č. 11669 – 11675.
- Denník Viliama Figuša-Bystrého*, prvý zápis 28. 8. 1889, posledný zápis 10. 5. 1937, Zv. I. – LXI. (chýba 49. a 50. zväzok). 11 111 s. In: Slovenská národná knižnica – Literárny archív, Martin. Do konca októbra 1918 si denník písal v maďarskom jazyku, potom v slovenčine.
- MUNTÁG, Emanuel. *Viliam Figuš-Bystrý. Život a dielo (1875 – 1937)*. *Tematický katalóg hudobnej tvorby a bibliografia o živote a diele slovenského skladateľa*. Martin: Matica slovenská, 1973.

¹³ DOBRÍK, c. d., 1976.

¹⁴ ŠÍPKA, Miloš (zost.): *Ľudové piesne zo Zvolenskej Slatiny. Súčasná podoba piesní zo zbierky Viliama Figuša-Bystrého 1000 slovenských ľudových piesní*. Banská Bystrica: Literárne a hudobné múzeum, 1996. Autor používal podobu krstného mena Miloslav aj Miloš.

Edičná poznámka

Zbierka *Tisíc slovenských ľudových piesní* Viliama Figušu-Bystrého vyšla v rokoch 1925 – 1931 a bola koncipovaná v desiatich zväzkoch po sto piesňach, pričom prvé štyri zväzky boli rozdelené na osem zošitov po päťdesiatich piesňach (s číslaním zv. 1/zošit 1; zv. 1/zošit 2; zv. 2/zošit 1; zv. 2/zošit 2 atď.). Prvé vydanie zbierky teda pozostávalo zo štrnástich samostatných zošitov, ktoré dopĺňal sprievodný pätnásty zošit zahŕňajúci autorovu dedikáciu, predslov vydavateľa a abecedný register všetkých piesní. Ako vydavateľ všetkých zväzkov je uvedený Figušov banskobystrický priateľ a podporovateľ Dr. Bohuslav Klimo (známy tiež pod básnickým pseudonymom Hájomil). Prvé tri zväzky sa dočkali viacerých vydaní, pričom posledné – štvrté – vyšlo roku 1947 už v bratislavskom vydavateľstve Jozefa Závodského v zlúčenej podobe po sto piesňach. Jedinú, hoci nie celkom jasnú technickú informáciu k prvému vydaniu nájdeme na poslednej strane registra piesní, kde sa uvádza: „Tlačila kníhtlačiareň Slovan v Banskej Bystrici. Noty tlačila firma Josef Eberle, Wien, roku 1931.“

Pri príprave tohto reprintu sme mali k dispozícii nasledujúce originály: dve kompletne, dovedna zviazané zbierky z Univerzitnej knižnice v Bratislave (signatúry XX.C.00088 a MUS.B.06684); jedenásť samostatných zošitov prvého vydania z pozostalosti Mikuláša Schneidera-Trnavského z knižnice Slovenského národného múzea v Bratislave so signatúrami SNMK 20027 (zv. 1/zošit 1), 20062 (zv. 1/2), 20063 (zv. 2/1), 20064 (zv. 3/1), 20065 (zv. 4/2), 20028 (zv. 5), 20029 (zv. 6), 20066 (zv. 7), 20067 (zv. 8), 20068 (zv. 9), 20030 (zv. 10) a 20069 (register); piaty a siedmy zväzok z Mestskej knižnice v Bratislave (signatúry HU021637/B a HU021638/B); prvý a tretí zväzok zo zlúčeného štvrtého vydania zo súkromnej zbierky. Pri porovnaní rôznych vydaní je zjavné, že notový obraz je až na zopár mikroskopických opráv identický, mení sa len kvalita papiera a tlače (neskoršie vydania prišli aj o pestrú farebnú paletu pôvodných obálok). Badateľný pokles typografickej kvality vo štvrtom vydaní možno vari pripísať ťažkým povojnovým podmienkam. Pri selekcii podkladov na digitalizáciu sme brali ohľad najmä na ich optickú kvalitu a čo najšetrnejšiu manipuláciu (t. j. čo najzachovalejšie a najčistejšie exempláre bez poznámok, machúl, pečiatok, signatúr a podľa

možnosti v samostatných zošitoch). Táto publikácia je teda zostavená zo všetkých jedenástich zošitov z knižnice SNM (boli v najlepšom stave a ich milým bonusom boli priateľské venovania autora M. Schneiderovi-Trnavskému); pri chýbajúcich zošitoch (2/2, 3/2 a 4/1) sme siahli po zviazanej zbierke z UKB so signatúrou MUS.B.06684.

Hlavným zámerom našej reedície je sprístupniť Figušovu monumentálnu zbierku najširšej verejnosti: žiakom umeleckých a všeobecných škôl všetkých stupňov, ich pedagógom, amatérskym či profesionálnym hudobníkom, folkloristom a odborníkmi, aby sa opäť stala súčasťou živej slovenskej hudobnej kultúry. Tento praktický zreteľ sa odráža aj v usporiadaní nášho vydania do desiatich zväzkov s registrom piesní začleneným do prvého zväzku. Do pôvodiny sme zasiahli iba minimálne: v notovom texte sme opravili len zjavné a jednoznačné notografické chyby, z ktorých viaceré boli vyznačené už v prvom vydaní samotným autorom, a vyretušovali sme kazy a nečistoty, ktoré by pri hre mohli pôsobiť rušivo alebo mätúco. Prehľad zásahov do notového textu prinášame v tabuľke nižšie. Oveľa väčší, takmer neriešiteľný problém však predstavovala – a stále predstavuje – textová zložka zbierky. Už len názvy piesní sa v zbierke nachádzajú na štyroch miestach: 1) v abecednom registri všetkých piesní, 2) v obsahu príslušného zväzku, 3) v nadpise danej piesne, 4) ako začiatok textu v samotnej piesni, pričom sa často líšia čo do interpunkcie, diakritiky, ale aj dĺžky – v takom prípade sme sa ich usilovali podľa možnosti zosúladiť. V textoch piesní je ďalej obrovské množstvo anomálií a diskrepancií, pri ktorých je ťažké alebo nemožné určiť, či ide o chybu sadzača, o Figušovu snahu zachytiť nejaký nárečový odtienok, alebo o špecifický tvar prevzatý z predošlých prameňov. Opravili sme preto len úplne zjavné nezmysly, ktoré možno pripísať pochopiteľnej neznalosti slovenčiny u viedenského notografa (napr. mäččeň presunutý zo spoluhlásky na susednú samohlásku či opačný presun dĺžňa) a typografické chyby ako prevrátene typy; texty sme inak ponechali v pôvodnej podobe. Dôkladná revízia zbierky *Tisíc slovenských ľudových piesní* by si vyžadovala vedecký výskum s účasťou dialektológov a etnografov – a to je už úloha, ktorej budú azda jedného dňa čeliť editori kritického vydania Figušovho diela.

Ivan Koska

Zásahy do notového textu

ČP	T	O	D	zmena
20	4	v	4/8	<i>dis</i> ¹ opravené na <i>gis</i> ¹
55	15	v	2/4	pridané krížiky na oktáve <i>c</i> ¹ - <i>c</i> ²
81	12	v	3/8	doplnený krížik na <i>fis</i> ³ *
101	6	v	4/8	pridaný krížik na <i>c</i> ¹
109	16	s	1	<i>des</i> opravené na <i>c</i>
114	38	s	3/8	pridaná odrážka pred <i>c</i> ¹
128	1	s	4/8	pridané ligatúry medzi <i>c</i> a <i>F</i> v t. 1 a 2 *
129	8	v	2/8	<i>d</i> ¹ opravené na <i>e</i> ¹
137	3	v	2/8	odrážka presunutá z <i>g</i> ¹ pred <i>h</i> ¹
143	1	v	2/8	akord opravený na <i>a-d</i> ¹ - <i>f</i> ¹
145	7	v+s	1/4	upravený akord <i>fis mol</i> *
145	7	s	1/4	opravený bodkovaný rytmus
147	15	v	1/8	pridaný krížik pred <i>h</i> ¹ , odstránený z 3/8 *
152	6	v+s	1	pridaná repetícia na začiatku taktu
154	3	v	1	pridaný krížik pred <i>e</i> ¹
156	6	s	2/8	<i>A</i> opravené na <i>H</i>
157	32	s	1	akord opravený na <i>F-c-f</i>
160	4	v	4/8	pridaná odrážka pred <i>c</i> ¹
182	1	s	1/8	<i>G</i> opravené na <i>F</i>
201	12	v	4/8	pridaná odrážka pred <i>c</i> ² *
203	7	v	3/8	pridaná odrážka pred <i>a</i> ¹
203	13	v	5/16	pridaná odrážka pred <i>c</i> ² *
236	15	v	1	<i>d</i> ² opravené na <i>e</i> ²
279	4	s	2/4	pridaná odrážka pred <i>e</i>

ČP	T	O	D	zmena
326	15	v	1/4	odstránená odrážka pred <i>b</i> ¹
335	10	s	1	pridaná odrážka pred <i>H</i> ₁
359	7	v	1	pridané polové <i>b</i> v alte *
470	13	s	4/8	pridaná odrážka pred <i>g</i> *
580	5	s	1/8	doplnené chýbajúce <i>g</i>
586	11	s	1	pridaná odrážka pred <i>e</i> ¹ *
591	16	s	1	krížik presunutý z <i>d</i> na <i>f</i>
594	17	v	1	krížik presunutý z <i>h</i> ¹ na <i>dis</i> ²
649	29	v	4/8	dvojitý krížik presunutý z <i>d</i> ² na <i>g</i> ² *
657	1			doplnené tempo <i>Andante</i> *
735	16	v	1	<i>g</i> ¹ opravené na <i>a</i> ¹
741	9	v	4/8	odrážka presunutá z <i>h</i> na <i>e</i> ¹
753	12	v	2/4	pridaný krížik pred <i>d</i> ²
795	9	s	1/8	<i>G</i> opravené na <i>F</i>
852	24	v	1	<i>g</i> ¹ opravené na <i>as</i> ¹
949	3	s	1	pridaný krížik pred <i>f</i>
965	12	s	1	<i>g</i> opravené na <i>fis</i>
966	10	s	2/8	pridaný krížik pred <i>c</i> ¹
995	12	v	1	<i>d</i> ¹ opravené na <i>e</i> ¹

Nejednoznačné miesta ponechané v pôvodnom stave

877	2	v	3/8	<i>e</i> ² namiesto <i>es</i> ² ?
880	7	v	4/8	<i>f</i> namiesto <i>fis</i> ?
931	3	s	1	druhá notička <i>c</i> namiesto <i>es</i> ?
949	7	v	6/16	<i>gis</i> ¹ namiesto <i>g</i> ¹ ?

Vysvetlivky: ČP = číslo piesne; T = takt; O = osnova; v = vrchná; s = spodná; D = doba; 3/8 = tretia osmina v takte a pod.; * = podľa rukopisnej opravy v pôvodine (zrejme z Figušovho pera).

Abecedný zoznam piesní č. 1 – 1000

A

A čo som sa nachojel.....	401
A čoby sa sišli so sveta.....	502
A chtorá dzivočka.....	701
A ja rada ryby jem	1
A ja som z Oravy debnár.....	103
A kej ja len pojdzem	804
A na tom zvolenskom moste.....	703
A okolo Prešova	202
A poniže Tisovca	606
A ponižej roli.....	605
A tam dolu k Dunaju	404
A tam hore na tom vršku.....	607
A ty dievča, čo ty to	506
A v tej našej zahrade.....	908
A v tej našej zahradôčke.....	909
A v tej našej zahradôčky.....	105
A v tom háji domček stojí	304
A v tom našom kostolíku	106
A vám, mamko.....	906
A veru poludnia.....	907
Ach, Bože môj premilený.....	801
Ach, Bože môj, Pane môj	101
Ach, hora, hora.....	102
Ach, Janenko, duša moja.....	802
Ach, mamička moja.....	901
Ach, mamičko mojí.....	501
Ach, môj Bože, čo mám robiť.....	601
Aj tí naši pijavali.....	2
Aká je tá moja žena	803
Ako holuby lietajú	902
Akos' mi, Mariška.....	903
Akože ja pôjdem cez hájik.....	503
Akože ja pôjdem cez tie.....	504
Akože ja smutná.....	3
Akože ten chudobný	402
Akože tým starým babám	301
Anča čierna, bud' mi verná	4
Anča malá.....	806
Anču bite	602
Ani by som tomu.....	403
Ani mi je zhora.....	604
Ani neviem, kde som.....	7
Ani som si na bíčik	905
Ani tak nehorí svieca.....	702
Anička malá	104
Anička maličká, kde si bola.....	303
Anička maličká, pod' si ko mne hopkať	6
Anička mlynárova.....	603
Anička naša, nevydávaj sa.....	904
Anička, Anička.....	5
Anička, Anička maličká	805
Anička, dušička, kde si bola	201
Anička, dušička, nekašli	302
Anička, dušička, nekašli	505

B

Banuj, diovča, banuj	203
Banujem za tebou	8
Belehrad, Belehrad, turecké pomedzí... ..	305
Belohrad, Belohrad.....	910
Biela húska, biela	704
Biela ruža prekvitála	405
Bila z pounoci	807
Bledá som ja, bledá.....	507
Bodaj si zkamenel.....	508
Bodaj že vás, vy mládenci.....	9
Bodajže vás, dievky.....	204
Bohu ťa porúčam	911
Bol by ten Jánošík	10
Bol jeden gajdoš	705
Bola jedna hrdlička.....	205
Bola som ja, bola	808
Boleráz, boleráz.....	11
Boli by ma ubili	608
Bolo jedno dievča	206
Boly časy, boly	609
Borovenka zelená.....	207
Bože môj, Otče môj.....	407
Bože môj a Pán môj	707
Bože môj, Otče môj, jak je ten svet zmotaný.....	306
Bože môj, Otče môj, veraže	912
Bože, Bože, čo mám robiť.....	107
Bože, Bože, jak to šumne	706
Bože, Bože, skaral ši me	610
Bože, Bože, smutno mi je	406
Brezová, Brezová.....	708
Bude jar, bude jar.....	913
Budeš, milá, zabývať	307
Budzil som ca, budzil	108
Bývala som červená.....	408

C

Ceče voda z javora.....	110
Ceče voda, ceče voda.....	509
Cesta je vyspaná.....	12
Cez Javorníčky štyri chodníčky.....	308
Cez zelenú lúčku voda tečie	109
Cicha voda brehy myje.....	411

Č

Čakajže ma, čakaj.....	412
Čárdáš, buzogán.....	919
Čažko tomu kameňu	511
Červená fijalka.....	711
Červená ružička na zeleném prútku	210
Červená ružička sama rastie	211
Červená, biela skala.....	809
Červené jabĺčko vo vačku mám	810
Červené jablučko.....	413
Červený kantár, biely kôň.....	712

Či to zvony zvonía.....	922
Či že je to pán úradník	214
Čia je to rolička.....	414
Čia to labút po tej vode pláva	310
Čiaže je to rolička.....	920
Čie sa to kačky	921
Čie sa to ovečky	111
Čie sú hento kravy	311
Čie sú to húsky	212
Čie sú to kone	415
Čie že je to za krásne vtáča.....	15
Čie že to ovečky hore grúňom	16
Čierna vlna na bielom	14
Čierne oči, chodte spať.....	512
Čieže je to jarnie žitko	213
Čieže sú to pávy.....	312
Čieže to pachola v noci blúdi.....	513
Čo bolo, to bolo	923
Čo budeme robiť.....	924
Čo ja smutná robiť mám.....	811
Čo ja urobím	514
Čo máš do mňa, zalúbený	812
Čo milujem, nesmiem povedati	215
Čo robíš, Hanička, Hanka.....	813
Čo robíš, Hanka	814
Čo sa stalo v nove	515
Čo sa stalo v novi.....	216
Čo som si žiadal	925
Čoby koza neskácala.....	713
Čože je to za zelinka.....	815
Čože mi je, čože	516
Čože si plakala.....	816
Črievic nemám.....	714

D

Daj ma, mamička	217
Daj mi, dievča, daj mi.....	112
Daj sa mi, dievčatko.....	218
Daj, daj, daj, Bože	715
Dala som mu perko	817
Darmo ma, mamička	611
Dievča z Bielej Hory	314
Dievča z borovici	926
Dievča ze Senice.....	716
Dievča, čo robíš	17
Dievča, dievča, čo že to máš	18
Dievča, dievča, lastovička, rád ťa vidím	313
Dievča, dievča, lastovička, vídal som ťa... ..	19
Diovča, diovča, bielo	517
Diovča, diovča, čo nám	518
Do dola, do dola.....	612
Dobre tomu šuhajkovi, čo má.....	818
Dobre tomu šuhajkovi, ktorý nemá.....	113
Dobrá noc, má milá.....	114
Dobrý večer vám	717
Dolina, dolina, cez ňu je chodníček	927

Dolina, dolina, čo idem tá iná.....	315
Dolina, dolina, ej, čože mi je	20
Dolina, dolina, kamenný chodníček	21
Dolina, dolina, veď je	820
Doliny, doliny	928
Dolnú bránu za päť rôčkov	219
Dolu dolinami.....	929
Dolu Váhom voda tečie.....	819
Dosti som sa nachodil.....	613
Dududú, dududú.....	821
Duhopol, duhopol'.....	220
Duša moja, moja myseľ.....	519
Dýnom, dánom	416

DZ

Dzachelinka drobná.....	221
Dze ty idžeš, kozače.....	417

E*

Ej, aký je ten mesiac	115
Ej, ani mi je, ani	822
Ej, Bože môj, prebože môj	22
Ej, dávala žitko husom	23
Ej, Detvani, Detvani.....	24
Ej, dievča z Pribyliny	615
Ej, dievča, dievča	614
Ej, dost robím	25
Ej, duby, duby	116
Ej, dyny, dyny, frajerečka	317
Ej, ej, keď som išiel k milej	316
Ej, Haničko, bila ruža.....	222
Ej, hnevá sa náš gazda.....	823
Ej, hora, hora, hora vysoká	520
Ej, hora, hora, zelená hora	616
Ej, hora, hora, zelenaj sa.....	824
Ej, hory, hory, dve horičky	117
Ej, ideme, ideme	617
Ej, Janík, Janík	26
Ej, javorník, javorník.....	223
Ej, klinček, klinček.....	118
Ej, kone, kone, kone vranné	521
Ej, krajami, chlapci.....	825
Ej, lietala lastovienka, lietala.....	224
Ej, lipa, lipa	930
Ej, lúka, lúka	826
Ej, mal som dve frajerky.....	618
Ej, mám ja koňa faku.....	119
Ej, na zelenej lúke kopa sena.....	225
Ej, nebudem ja dobrý	27
Ej, oráč, oráč	619
Ej, padá, padá rosička	318
Ej, pane môj	827
Ej, pod kostolom.....	620
Ej, pršalo, cma bolo	226
Ej, rodičovia mojí.....	28
Ej, rozmajrín, rozmajrín	931
Ej, sklenička sklenená.....	932
Ej, spodobalo sa mi dievča.....	120
Ej, svalila sa skala	522
Ej, topol', topol'.....	319
Ej, topol, topol, zelená topol	121

Ej, trávica zelená.....	828
Ej, už ju vedú.....	621
Ej, už sa k jary blíži.....	933
Ej, veď som ťa zabudla, ej, milý	227
Ej, veď som ťa zabudla, milý môj.....	29
Ej, veje vietor, veje.....	30
Ej, vlha, vlha.....	829
Ej, z nedele, nedele	320
Ej, z tamtej strany	622
Ej, zasial som žitko	718
Ej, žení sa mi, žení.....	523
Ej, ženy, ženy, poradteže vy	122
Ej, žito, žito	123
Elena, Elena	321
Ešče raz hoja	228
Ešče si zajedzme	719
Ešči ja še neoženel	524
Ešte jednu na rozchodnú.....	31
Ešte raz, ešte raz prídem.....	623
Ešte sa vás, mamučička	624
Ešte som maličky.....	322
Ešte som v nedelu	625

F

Fijala, fijala.....	626
Frajeranky štyri	418
Frajeročka moja	229
Fuč, vjetričku, fuč	627

G

Garafia, strom zelený.....	32
----------------------------	----

H**

Hajaj, belaj, synáček moj	720
Hajeda, hajeda.....	419
Hájíček zelený	628
Hajovenky, háj.....	934
Hanču moja prelúbežná	124
Hančuš, Hančuš, čo robíš	830
Hej, Anička mlynárova	33
Hej, duní, vraj, vetriček	831
Hej, fujara, trombita.....	34
Hej, haj, haj, haj, zelený háj.....	935
Hej, haj, mladej páam	629
Hej, hora moja, hora.....	936
Hej, hore háj, dolu háj.....	35
Hej, hory, hory	36
Hej, kone moje, kone	721
Hej, kúlalo še, kúlalo	937
Hej, lepšie na doline	230
Hej, mala som frajera.....	832
Hej, mam ja štyri kone.....	833
Hej, Marienča, Marienča	125
Hej, musel by to chlap byť.....	37
Hej, na prešovskej turni	722
Hej, pofukuj, povievaj	38
Hej, popuť, žandár	938
Hej, poslali ma orať	723
Hej, povedzže mi, povedz	939
Hej, svietilo slniečko	940
Hej, šibeničky troje.....	630

Hej, ten stoličný dom	39
Hej, totú, totú, mojej milej nótu	126
Hej, už sa na tej hore	40
Hej, zapadaj, slniečko.....	323
Hlavička ma bolí	525
Hlavička ma bolí	941
Hnali švarní šuhaji.....	631
Hoc si aj bohatý.....	724
Hojže, hoj, kravy moje	231
Hop, cup, na doline	232
Hopsa, Zuzka, srdce moje	632
Hora, hora, vysoká chrašť	834
Hore grúňom, dolu grúňom	835
Hore Hronom, dolu Hronom	725
Hore Hronom, dolu Hronom, drobné rybky plavia po ňom	41
Hore strážou, dolu strážou	726
Hore vrškom, dolu vrškom	727
Horela lipa, horela	127
Horička buková	942
Horička zelená.....	728
Hory, hory zelené	42
Hrabajže len, hrabaj.....	836
Hrach sa mi neurodil.....	633
Hraj mi, srpök, hraj.....	634
Hučala dolina.....	233
Husi moje, husi	234
Hutoreli, povedali.....	729

CH

Chcela som sa vydávať	208
Chceš še ženic, šuhajičko.....	409
Chodí Janko.....	917
Chodí kňaz po dvore.....	510
Chodí milý po dvore	209
Chodí rychtár po dedine	410
Chodievaj, šuhajko	914
Chodieval by ja k vám.....	309
Chodieval k nám švarný šuhaj	915
Chodila Anička po zeleném háji	916
Chodila Anička smutná po háji.....	13
Chojja chlapci	709
Chvál každý duch Hospodina	710
Chválu tebe, marný svete	918

I

Ide furman dolinou	237
Ide Kuruc pri Dunaji	324
Ide šuhaj po dvore.....	420
Ide ťažký furman k nám	130
Ide verbunk, ide	730
Idem, idem, len tak trniem	635
Idu furmani	731
Indy pekné časy bývaly.....	421
Išiel Janík, išiel	325
Išiel Macek do Malaciek.....	326
Išiol milý, išiol orať, dal Aničku... ..	238
Išiol milý, išiol orať, dal má milú... ..	44
Išla Marína.....	636
Išla som pre trávu.....	637
Išli tri panenky.....	732

*Čo je nie pod „Ej“, hľadaj pod „Hej“.

** Čo je nie pod „Hej“, hľadaj pod „Ej“.

Išlo dievča žito žatí.....	526
Išlo dievča trávu žati.....	422
Išlo dzivče ku spovedi.....	327

J

Ja bača starý.....	235
Ja do hory nepôjdem.....	638
Ja parobek z Kapušian.....	128
Ja som bača veľmi starý.....	43
Ja som dobrý remeselník.....	527
Ja šuhajčok mladý.....	528
Jaj beda, jaj beda mne.....	328
Jaj, valacha zabili.....	943
Jaj, veru, valasi.....	329
Jako si, Janičko.....	330
Jako si, môj milý.....	236
Janičko, čo robíš.....	331
Janičok belavý.....	837
Janko, Janko, kto ťa rúbal.....	332
Jano, Jano, Vajano.....	733
Jano, Jano, zle gazduješ.....	639
Janošík, Janošík.....	838
Javorník, Javorník, cez Javorník chodník ...	333
Javorovie kolieštatka.....	944
Javoru, Javorník.....	129
Jedna druhej riekla.....	45
Jedna hora, dve hory.....	839
Joj, šak ma bolí.....	840

K

Káčer na doline.....	334
Kačička divoká.....	529
Kade idem, tade trniem.....	131
Kades', holúbka, lietala.....	640
Kadzi chodzi moja milá.....	734
Kalina, malina.....	239
Kamaráci moji.....	46
Kamarát môj milý.....	946
Kamarátky naše.....	945
Kázala mi mať.....	735
Kázala mi mati.....	132
Kázala mi mati (hop, tiridána).....	240
Kázala mi mati dieťa kolísati.....	530
Kde si bola, kde si bola.....	133
Kdeže ty, Janičko.....	947
Keby bola vedela.....	641
Keby mi neboly.....	841
Keby moje nôžky.....	736
Keby si, šuhajko.....	134
Keby som bol selským synkem.....	842
Keby som ja mala pierko.....	531
Kebych ja vedela.....	335
Kebych mala, kebych.....	47
Keby's' mala, moja milá.....	737
Keď cez horu pôjdeme.....	843
Keď ja pôjdem horami.....	645
Keď ja pôjdem k dievčatu.....	48
Keď ja pôjdem maširovať.....	423
Keď ja pôjdem na tú vojnu.....	336
Keď ja pôjdem ta dole.....	424

Keď ja umrem.....	337
Keď ma šikovali.....	241
Keď mi srdce choré.....	425
Keď my cez hory pôjdeme.....	532
Keď pôjdeš kolo nás.....	242
Keď sa ja opijem.....	948
Keď sa milý na vojnu bral.....	949
Keď sa môj najmilší.....	844
Keď sa my s má milou.....	950
Keď si húsky pásala.....	845
Keď si ja zaspívam.....	642
Keď som bola pri mamičky.....	135
Keď som išiel cez Bystricu.....	243
Keď som išiel cez horu.....	846
Keď som išiel cez to pole.....	951
Keď som išiel na vojnu.....	244
Keď som išiel nadol.....	646
Keď som išiel od nej.....	952
Keď som išiel z Debrecína.....	738
Keď som išiel z Nitry.....	533
Keď som išiol cez Nandor.....	426
Keď som išiol cez tri vršky.....	739
Keď som išiou cez Belehrad.....	847
Keď som išiou cez ten háj.....	534
Keď som išla z kostola.....	427
Keď som išol od mamilej.....	428
Keď som k vám chodieval.....	848
Keď som na Dunajku.....	338
Keď som pásol kone.....	535
Keď som plela len.....	953
Keď som šiel cez pole.....	136
Keď som trávu kosil.....	245
Keďby som ja mala.....	644
Kedyže to žitko zide.....	643
Kej ja pojdem na tú vojnu.....	954
Kej ma ty, má milá.....	955
Kej som išial šírym polom.....	339
Kej som ja bol mládzenečkom.....	740
Kej som ja bol v Kalafúsi.....	429
Kohútik jarabý.....	536
Komárno, Komárno.....	49
Kone moje vrané.....	647
Konopa, konopa, zelená konopa.....	340
Konope, konope, zelené konope.....	246
Konope, konope, zelené konope.....	956
Kopala studienku.....	430
Košielenka biela.....	431
Košielka bielená.....	341
Kto sce ženu peknú mac.....	432
Ktoré dievča ešte nemá frajera.....	849
Ktože mi zabráni.....	741
Kukala kukučka.....	957
Kukučka v zelenom hájku.....	537
Kukulienka kuká.....	248
Kukulienka, kde si bola.....	247
Kukurička strapatá.....	538
Kúpala sa Katerinka.....	433
Kúpila mi mac knižočku.....	434
Kysuca, Kysuca.....	342

L

Láska, Bože, láska.....	137
Lecela páva, lecela.....	742
Lepšie na doline.....	249
Lepšie na doline.....	648
Letel sláviček.....	649
Letel sokol nad Krakov.....	435
Letí vtáčik, letí.....	539
Letí, letí roj.....	436
Lietala, gágala.....	250
Limbora, limbora.....	50
Lístočok s javora.....	343
Lúbošť, lúbošť.....	437
Lúčka, lúčka, na nej sú.....	251

E

Ludia vravia, že som ja taký.....	138
-----------------------------------	-----

M

Má milá, premilá.....	542
Máča dievča konope.....	541
Majerán, majerán.....	344
Mal som Anku zaľúbenú.....	252
Mal som frajjerenu.....	253
Mal som holubičku.....	651
Mal som ja frajerku.....	744
Mala som frajera.....	650
Mala som frajera hodinára.....	743
Mala som holúbka.....	139
Mala som ja rukávce.....	958
Málo som pochodil.....	345
Malučká sem byla.....	652
Mám ja jeden kaštieľ nový.....	543
Mám ja lúčku v hlbokoj doline.....	346
Mám ja lúčku v širokej.....	745
Mám ja milunkieho, mám.....	51
Mám ja šumnú Marinu.....	655
Mám ja ženu starú.....	656
Mamičenka moja.....	653
Mamka, mamka, kravy sa kolfú.....	850
Mamko, ožením sa.....	140
Mariška, nepolievaj chodníčky.....	540
Mať moja, mať moja.....	438
Mať moja, mať moja.....	959
Mau som mrcha ženu.....	654
Medzi dvoma hájky hlboká dolina.....	347
Medzi dvoma hájky na tej lúčke.....	348
Medzi horami lipka.....	254
Mila moja, preč pujdzeme.....	746
Miloval som dievča.....	747
Moj šuhajko, zlatý klas.....	852
Moja milá s čiernyma očima.....	851
Moja milá zadriemala.....	256
Moja milá, aká si ty falošná.....	255
Moja žena rozum nemá.....	439
Moje milé, premilené jahody.....	52
Moje žlté vlasy.....	960
Musíš, milá, zabývať.....	657
Muzikanti, hrajte.....	853
Muzikanti, muzikanti.....	257
Mužu, mužu, hybaj domov.....	258

My panenky, čo nemáme.....	440
N	
Na detvianskom vršku beží zajac.....	53
Na dolinke, na tej strane.....	54
Na Dunaji šaty perú.....	962
Na horách bývame.....	441
Na hore vták.....	141
Na jamnických lúkach.....	963
Na Kráľovej Holi jasná vatra svieti	142
Na krivánskej prti.....	749
Na lúke trávičku.....	546
Na Myjave pod lipkami.....	442
Na olive sedí sokol	260
Na Ostrej bubnujú	547
Na pánskej hore	548
Na prievoze stála.....	549
Na rováš, mamička.....	550
Na slatinskom moste fialôčka rastie	144
Na slatinskom moste milá stála	551
Na slatinskom moste pekne hudci hudú	55
Na slatinských lúkach.....	261
Na streche straka rapotala	56
Na svätého Jána.....	750
Na svite štebocú lastovičky	262
Na tej hore vysokej.....	552
Na tej lúčky, na zelenej.....	349
Na tej našej streche.....	856
Na tichom Dunaji.....	964
Na tom našom nátoni	350
Na vrchu, na holi.....	857
Na vršku v javorí.....	751
Na zelenej lúčke šuhaj pase.....	57
Na zelených lúčkach.....	264
Na zelených lúkach.....	265
Načo si sa vydávala.....	544
Načo si sa, milý	961
Načos' ma, mamička	545
Načože sa mi.....	748
Nad Brnciami.....	259
Nad medzú je čerešnička.....	854
Nahnevau sa na mňa.....	855
Narodil som sa	143
Naša Anička	658
Nazdáš sa ty, že nevim.....	263
Nebanovala bych.....	145
Nebojme sa, chlapci.....	659
Nebol som pri milej.....	58
Nebol to rozmarín	266
Nebudem tak robiť.....	443
Nečaraj mi, diovča	351
Nedaleko od Dianovej.....	663
Nehorekuj, mati	553
Nechal si ma, nechal	660
Nehocže ty, Hanulienka.....	661
Nechod' kolo vody	662
Nechodievaj v noci.....	752
Nelaj ma, mamička.....	554
Nemám, nemám na tom svete	352
Neoklamal som sa.....	555
Neoriem, nesejem.....	556

Neožením sa ja v jaseňi.....	444
Nepi, šuhaj, nepi	664
Nepi, šuhaj, nepi vody.....	354
Nepi, šuhaj, nepi, stodola ti letí.....	353
Nepôjdem k nej	445
Neprišla mi moja žena	665
Nestískaj mi, šuhaj, rúčku	146
Nešial bych ja.....	753
Netaja, netaja.....	355
Nevydala by ja še.....	965
Nevydávaj sa ty, dievča	147
Ni na Bani, ni na Bani	858
Nič to nič, preto nič.....	148
Nie preto si spievam	149
Nie preto si spievam	754
Nieto, nieto v širom poli.....	150
Nichto nezná, nebude znac.....	356
Nitra, milá Nitra	446

O

O čo sme stáli.....	755
Obozri sa, dievča.....	666
Obzrite sa, mamka moja.....	59
Od koscela do mlyna	358
Od kostola do mlyna.....	267
Od Matúša do Jozefa.....	756
Od Oravy dážd' ide	152
Od Ostrova usekaná cesta	859
Od Súče k Trenčínu	966
Od Tajova bystrá voda	60
Od Trenčína cesta rovná.....	557
Od Trenčína dolu k mestu.....	447
Od Vydrnej čeče voda	558
Odkázal mi milý.....	357
Odkázal mi sláviček.....	151
Odpustite, veľkomožní pánové	860
Oj, kúpže mi, šuhajko.....	359
Oj, láska, láska.....	559
Oj, už šem zunoval.....	448
Okolo Bošaca.....	861
Okolo Braniska.....	61
Okolo Ivánky.....	360
Okolo mlyna červená hlina	62
Okolo mlyna hustá vrbina	449
Okolo Záriečia	268
Oliva, oliva.....	450
Orala baba zahradu	667
Orala, orala sivýma volkama	361
Oraly by moje volky	362
Oraly volečky	668
Ore Janík, ore.....	757
Osem bolo tých našich	758
Otče môj, Bože môj.....	669
Ovce moje, ovce moje.....	153
Ovce moje, ovce, máte zlaté zvonce.....	560
Oženel som sa.....	451
Oženil by sa, Bože môj	759
Oženil še nám zas dzeduš	760
Oženil šem se.....	154

P

Palíček môj, môj milý.....	862
Pane Bože, čože je to.....	561
Páni, naši páni, Pán Boh vás pobije	63
Páni, páni, uherskí páni	269
Páni, páni, uhorski páni	363
Pase ovčar ovce.....	761
Páslo dievča pávy	562
Páslo dievča pávy	762
Paslo dyevča pavy	452
Pásol Janko dva voly	364
Pásol Janko tri voly u hája.....	454
Pásol Janko tri voly, hoja, hoja.....	453
Pi, Ondriško, pi	456
Piesne moje, piesne.....	763
Pime Dzuro, pime Jan.....	155
Pime chlapci, pime víno	455
Pime, pime, kým žijeme	270
Pital ja še svojej milej	863
Po doline tichý vetrik	460
Po nábreží koník beží	462
Po valašsky od zeme.....	369
Po zahrade chodila.....	278
Pobíjaj, pobíjaj	864
Počímkoľvek živá budem.....	563
Počkaj, dievča, budeš plakať	670
Počkajte, Slováci.....	671
Počúvaj, počúvaj.....	156
Počúvajte, radní páni	457
Pod horami v tej doline.....	157
Pod horou datelina	564
Pod horou ovos drobný.....	458
Pod javorkom, pod zeleným.....	272
Pod javorkom, pod zeleným, ej.....	64
Pod Javorníckom spieva.....	565
Pod kostolom na tom vršku	764
Pod Kriváňom Pribylina.....	365
Pod Muráňom stojí lipka	672
Pod Muráňom v tej doline	673
Pod naším okiankom	459
Pod naším okienkom.....	566
Pod našima okenečky.....	273
Pod okánkom čerešnička.....	366
Pod tým naším okenečkom.....	158
Pod tým naším vinohradom	274
Pod zarieckym mostom	367
Pod zeleným, pod tým hájkom	461
Podme chlapci, podme zbíjať.....	275
Podme, chlapci, podme zbíjať.....	159
Pochválen buď, Pán Ježiš	271
Pojme spac, ráno stac.....	765
Polana, Polana	276
Poniže Belušov	865
Poniže Fričoviec	65
Popod háj, popod háj	766
Popri fare môtok	567
Popri našej zahradôčky.....	368
Posekám, porúbam.....	767
Pošiel milý, pošiel prečka	160
Pošol by ja do vás	66
Povedajú na mňa.....	277

Povedal mi jeden chlapec	568
Povedal si u farára	967
Povedal si, že ma vezmeš, keď na hore...161	
Povedal si, že ma vezmeš na jeseň	463
Povedali perníkari	768
Povedali, že som umrel.....	370
Povedz mi, dievčatko.....	371
Povedz mi, šuhajko.....	569
Povedzže mi, moja holubička.....	968
Povedzže mi, môj najmilší	674
Povedzže mi, povedz, šuhaj Turopolec	372
Povedzže mi, povedz, zelený borovec....	464
Povedzže mi, povedz, zelený javorec	675
Povievaj, vetričku.....	465
Pozdravte ho na stokrát.....	162
Pozri, milá, na ten stromek.....	163
Prajská zem, prajská zem.....	164
Prala som ja na potôčku.....	165
Prečo nechceš, moja milá.....	466
Prečo si sa, milý, včera večer hneval	279
Prečo si sa, milý, včera večer hneval	570
Prečs' kalina v kričku.....	571
Pred nami je zahradečka	969
Pred našima dvermi.....	373
Pred našimi dvermi	769
Pred rychtárom mostek.....	572
Prelecel sokol cez mej milej dvor	166
Prelecel sokol s bučka na topol.....	167
Preleť, preleť, čierny vták	771
Preleť, sokol, cez ten háj	67
Preletel vták cez očovské vršky	168
Preletela lastovienka	770
Preteká vodička cez široký jarček	280
Prevez ma ty, prievozníčku.....	970
Prevez, prevez, prievozníčku.....	467
Pri Bystrici pred kasárňou.....	573
Pri potoku sedela	376
Pri potôčku fialočka.....	866
Pri Prešporke na Dunaji.....	574
Pri Prešporke verbujú	377
Pri Skalici husári verbujú.....	676
Pri trenčianskej bráne	68
Pri Zvolene ruža kvitne	171
Príď, šuhajček, do nás	170
Pride k nam, Bože	772
Prídi ty, šuhajko	375
Prídi, Janík premilený.....	169
Príďže ma, milý môj.....	971
Prijsi mi, šuhajko.....	374
Prišlo mi valašta.....	972
Prišli mi noviny.....	773
Pršalo, pršalo.....	867
Prší dážď, prší dážď, bude veľká leja	677
Prší dážď, prší dážď, drobná rosa padá	281
Prší, prší, dážď sa leje	468
Prší, prší, len sa leje	69
Pyšná je sýkorka, pyšná.....	973
R	
Redikal sa Ďurík	469
Rozmarín zelený	774
Rozmarín zelený ako tráva.....	974
Ruža lalija.....	470
S	
Sadaj slnko, sadaj.....	172
Sadila som bobovníček	471
Sadla muška na konárik	282
Sadzila dzevečka	678
Sedela líška na hrádzi	975
Sedela na vršku	679
Sedemdesiat sukien mala.....	70
Sedemdesiat sukien mala.....	283
Sedí sokol na topoli.....	775
Sedí vtáčik vo vrbine	173
Sial som žitko za horami	472
Sláviček je malý vtáčik	777
Slniečko sa níži.....	284
Slniečko za horou.....	71
Sluboval si, že ma vezmeš	473
Smutná som ja.....	868
Smutné časy nastávajú	474
Sobotička, nedela	72
Sobotienka ide	73
Sobotište pekné mesto	575
Sokolovie lúka.....	174
Spievaj si, dievčatko	175
Spievaj si, slávičku.....	176
Spievaj, dievča, spievaj.....	976
Spievanky, spievanky.....	778
Stalo dievča hore.....	869
Stará baba zlá.....	177
Starý náš, starý náš	977
Stojí šuhaj na ulici.....	576
Stolička dubová	870
Strelil Janek vranku.....	577
Strojí veľká vojna byc.....	779
Studená rosenka	680
Studená rosienka	871
Sú mlynári, sú	978
Surovô drevo, horký dym.....	74
Svalila sa skala.....	872
Sviec, mesiaček, krásne.....	380
Svieti mesiac nad naším humienkom.....	75
Svieti mesiac nad naším humienkom...	285
Svietila zornička.....	979
Svitaj Bože, svitaj.....	980
Š	
Šak je to špatná novina	378
Šenkovala šenkárička.....	76
Šibaj, kočiš, kone.....	77
Šiel bych do kostola	776
Široká je cesta.....	286
Široká lieščina	981
Široká, široká.....	681
Široký jarček, bystrá vodička.....	578
Široký jarček, bystrá vodička.....	178
Šíry strom, šíry strom	78
Škoda mojej milej.....	682
Škoda ťa, šuhajko	982
Štidiry, štidiry	79
Štyri dni, tri noci.....	379
Štyri kone na dvore	579
Štyri nôcke nespala som.....	80
Šuhaj som ja, šuhaj.....	873
Šuhaj, šuhaj, kat ťa lálal.....	580
Šuhajíčku, ožeňže sa	683
Šuhajko za vodou	179
Šuhajko, bijú mňa	684
Šuhajova mati.....	685
Šumná víla	81
T	
Ta dala mati	581
Tá detvianska veža.....	83
Tá hora, hora zelená.....	985
Tá kremnická brána	686
Ta ma, Bože, ta ma, kde ma myseľ nesie ...	180
Ta ma, Bože, ta ma, kde sa voda leje.....	983
Tá moja mamička	182
Tá moja mamička majarônik pleje	986
Tá slatinská veža	383
Tá Turá, tá Turá	987
Tá vojnička, tá vojna	384
Také sa mi dzievča páci	582
Takú som si frajerečku zamiloval.....	381
Takú som si frajerôčku dostal	475
Taký som bol rozželený	382
Tam dole nadole.....	287
Tam dole, na dole, na tej druhej strane	984
Tam dolu, tam dolu	288
Tam pod horou, na dole.....	289
Tam pod mostom.....	476
Tam pri moste tráva rastie	181
Tam za Váhom biely dom	583
Tam, z tej strany hája.....	82
Tancuj, tancuj, vykrúcaj	183
Tancuj, tancuj, vykrúcaj	477
Ťažko holúbkovi	478
Tebe dobre, tebe dobre.....	874
Tečie voda z javora.....	185
Tečie voda z pod záhoria.....	84
Tečie voda, tečie cez velecký majr.....	988
Tečie voda, tečie, ej, do potôčka kvapka	184
Tečie vodička	85
Ten prešpurský mýtny.....	687
Ten slatinský kostolík	385
Ten vačovský kostelíček	989
Ten víglašský zámok	86
Tie nitrianske hodiny.....	87
To božie slniečko	584
To drietomé pole	875
To moje hrdielko by slatinské zvony	290
To moje hrdielko len ako hrkalko.....	186
To srdiečko moje	876
Tou našou dolinečkou	187
Trávička zelená	188
Trebárs som ja valach len.....	585
Tri dni ma už z Brna vezú.....	291
Trnava, Trnava.....	189
Tuty, tuty, na tie dudy	877

Ty falešná falešnica.....	190	V tom bystrickom radnom dome.....	196	Za horami, za dolami tancovala	
Ty kútske hodiny.....	688	V tom našom Liptove.....	789	Katarína.....	98
Tye naše frajerky.....	386	V tom zvolenskom zámku.....	393	Za horami, za dolami tancovala	
U		V trenčianskej kasárne.....	888	Marianka.....	890
U nás takô parobčisko.....	689	V trenčianskej kasárni.....	486	Za humnami.....	891
U zelenej rakyty.....	586	Valasi po zboji.....	91	Za huru, za huru, za hurečku.....	793
Umočil ma dáždik na dvore.....	878	Varila ja, varila som.....	92	Za našima humny šestoraký jačmen....	299
Umrem, umrem.....	88	Včera bola nedela.....	994	Za našima humny, hoj.....	490
Ústa mi spievajú.....	993	Včera mi má milá.....	479	Za sedemnáct toliarov.....	894
Uvej Jána Zimého.....	780	Včera večer som nevedel.....	192	Za tú horu, za vysokú.....	598
Už bila hodina.....	690	Veď som sa nazdala.....	881	Za vodami, za horami.....	496
Už je sobota.....	292	Veje vietor po doline.....	193	Za vodou, za vodou.....	796
Už je večer, večeríček.....	89	Veľká sa mi škoda stala.....	693	Zabili Janička.....	97
Už môj milý z hory ide.....	879	Veru sme my chlapi.....	293	Zabili Janíka.....	297
Už na holi sniažik.....	880	Vidzeli sce mého.....	995	Zabili, zabili dvoch chlapcov.....	198
Už odbila jedna.....	781	Viem ja kostolíček.....	294	Zadudaj, dudášku.....	298
Už sa fašang kráci.....	691	Viem ja síce jedno vtáča.....	481	Zahradka, zahradka.....	487
Už sa mrká dolinou.....	692	Viem ja vrbenečku.....	389	Zahrajte, zahrajte.....	396
Už sa ten Janičok.....	990	Vila Anička vienočok.....	390	Zahučaly hory, zahučaly lesy.....	488
Už sme sa nažali.....	991	Vínko, vínko.....	93	Zajtrá sa ja vydávať mám.....	596
Už sme žitko dožali.....	191	Vláči diovča konope.....	588	Zakukala kukulienka v šivem poli.....	489
Už som bol za mostom.....	587	Vodu, vodu, nechcem ja ju.....	94	Zakukala kukulienka, sadla na jalovec..	892
Už som pochodil.....	90	Voliari, voliar.....	884	Zamiloval som si.....	794
Už som sa oženil.....	387	Von oblôčkom pozerala.....	95	Zapadá slniečko za ďaleké hory.....	491
Už som sa vydala.....	388	Vôla moja, vôla.....	783	Zapadá slniečko za vysoké hory.....	699
Už som všetko prepil.....	782	Vstalo dievča hore.....	785	Zasadil som čerešničku.....	893
Už šem še vám.....	992	Všetci ľudia povedajú.....	885	Zasadil som fialenku.....	597
V		Všetci ľudia vravia.....	886	Zasadzel som čerešianku.....	300
V hornom konci bývam.....	882	Vtáčkovia spievajú.....	788	Zasial som žitko.....	795
V hornom konci sama bývam.....	194	Vtedy ty, Hanička.....	695	Zasiala som rozmajrínek.....	397
V hornom, dolnom konci.....	480	Vyčkával som milú.....	998	Zaspala neviesta.....	700
V kláštorskej doline.....	482	Vydajte sa, dievky.....	696	Zaspievaj si, dievča, kým si na svobode	493
V Komárne festungu.....	391	Vychodí slniečko zpoza lesy.....	197	Zaspievaj si, dievča, pokým ti pristane	895
V Komárne kasárňa.....	883	Vylecela holubička.....	790	Zaspievaj, kohútku.....	492
V kostelnanském háji.....	996	Vylecela holubička zo skaly.....	791	Zaspievalo vtáča.....	494
V mestečku na Sliacku.....	589	Vyletel sokol.....	296	Zasviet mi, mesiačik.....	896
V mikulášskej kompánii.....	483	Vyletel vták hore.....	394	Zavandroval šohajko.....	398
V ostrihomskom poli.....	997	Vyletela kukulienka zo skaly.....	697	Zavejže, vetriček.....	897
V pitvore oral.....	694	Vyriastol mi pod oblôčkom.....	593	Zaviau vetrik cez dolinu.....	495
V pondelok na jarmok.....	784	Vyskočilo slniečko.....	698	Zdravo, pole, zostávaj.....	797
V slatinskom rybníčku.....	392	Vysoko lieta sláviček.....	594	Zelená sa bučina.....	399
V širom poli rakyta.....	786	Vysoko mesiačik.....	889	Zjedzte ma, vlčky, zjedzte.....	400
V širom poli holubička.....	590	Vysoko si kosil.....	395	Zkázal mi môj milý.....	799
V širom poli hruška kolem okopaná.....	295	Vysoko zornička.....	96	Zo mňa bude krásny vojaček.....	498
V širom poli hruška stojí, pekná zelená	591	Vysoký briežok, strmá vodička.....	595	Zomrela cigánka.....	1000
V širom poli hruška stojí, vršek sa		Vyšla hviezda jasná.....	999	Zotali brezu.....	499
zelená.....	484	Z		Ž	
V širom poli hruška stojí, vrstek sa jej		Z jednej strany dvora.....	497	Žala by ja, žala.....	899
zelená.....	787	Z jednej strany chvojka.....	798	Žalo dievča, žalo trávu.....	599
V širom poli lieščina.....	887	Z pod Belehradu ide.....	898	Žatva milá, žatva.....	600
V širom poli strom zelený.....	195	Z pod suchého javora.....	99	Žeň sa, milý, žeň sa.....	200
V širom poli strom zelený.....	592	Z polnoci bila jedna hodina.....	199	Ženilo sa motovidlo.....	800
V tej našej zahradke.....	485	Z Trhanovej som ja.....	100	Žiaden človek nevie.....	900
		Za Dunaj, za Dunaj.....	792	Žilín, Žilinôčka.....	500

Niektoré zvláštne skupiny piesní

Tanečné: 1, 2, 9, 52, 70, 74, 79, 86, 98, 103, 104, 124, 127, 138, 148, 169, 183, 197, 214, 218, 229, 230, 245, 253, 266, 267, 308, 313, 317, 332, 343, 361, 416, 449, 458, 468, 477, 555, 568, 602, 632, 636, 656, 681, 691, 693, 705, 759, 767, 809, 858, 958, 962.

Pochodové: 17, 18, 23, 66, 79, 82, 95, 105, 106, 116, 124, 128, 144, 146, 147, 151, 157, 158, 163, 169, 171, 177, 181, 199, 201, 211, 239, 248, 256, 257, 259, 299, 302, 317, 318, 324, 331, 336, 375, 381, 400, 427, 445, 455, 462, 470, 476, 502, 505, 532, 533, 535, 598, 599, 636, 672, 689, 693, 694, 712, 727, 728, 737, 743, 748, 765, 777, 800, 815, 817, 830, 849, 878, 919.

Zbojnícke: 10, 16, 26, 27, 35, 38, 39, 63, 91, 97, 131, 142, 159, 237, 241, 275, 276, 630, 720, 825, 826, 827, 838, 857, 873, 938, 939.

Pastierske: 43, 153, 231, 234, 235, 288, 298, 761, 831, 835, 880, 943.

Svadobné: 59, 64, 137, 225, 513, 621, 624, 681, 755, 772, 918.

Vojenské: 55, 68, 93, 192, 195, 196, 216, 244, 269, 280, 293, 377, 384, 391, 474, 496, 498, 547, 573, 676, 730, 739, 779, 883, 888, 898, 954, 961, 972.

Upotrebené pramene

Slovenské spevy, Turčiansky Svätý Martin 1880
J. Geryk: Slovenské ľudové piesne
Bartókova zbierka slovenských ľudových piesní
Vlastná zbierka

Svojmu priateľovi, horlivému milovníkovi slovenskej piesne
Dr. Bohuslavovi Klimovi – Hájomilovi
s vďakou venuje
pôvodca.

„Spievanky, spievanky, kdeže ste sa vzaly,
či ste spadly s neba, či ste rástly v háji ?“ —
„S neba sme nespady, v háji sme nerástly,
ale nás mládenci a dievčence našly!“ (č. 778)

Na cestu

30 000 slovenských ľudových piesní!

To je poklad, aký Boh jednému jedinému národu dal pod slncom: národu slovenskému. Tento poklad má národ náš ďalej dať celému svetu, ako dal národ židovský svetu vieru v jedného Boha, národ grécky umenie, národ rímsky právo.

Čo pôvabu sviati v rozkvitnutom kvietí po dolinách zemských, čo sladkosti zuní v jar-nom speve vtáctva a vo velebnom šumení hájov, čo krásy žiari v briliantoch a v hviezdach nebeských, všetka tá krása zeme i neba znesená je v piesni slovenskej.

Slovenská pieseň je vôňa a krása duše človeka.

Slovenská pieseň je studnicou, z ktorej čerpať a od ktorej mladnúť a ďalej rozkvitať bude spevavá duša ďalekých pokolení i v našom národe, i v národoch sveta.

Preto vyprávame na cestu prvých tisíc piesní v tej dobrej nádeji, že po nich vystrojíme aj ostatné tisíce... a dávame svetu poklad náš tak, ako dal národ židovský svetu vieru v jedného Boha, národ grécky umenie, a národ rímsky právo.

Buď sláva Bohu i národu nášmu!

Liptovský Hrádok na Nový rok 1931
Hájomil

Zoznam piesní 1. zväzku

číslo piesne	strana	číslo piesne	strana
1	4	51	26
2	4	52	26
3	5	53	27
4	5	54	27
5	6	55	28
6	6	56	28
7	6	57	29
8	7	58	29
9	7	59	29
10	7	60	30
11	8	61	30
12	8	62	31
13	9	63	31
14	9	64	31
15	10	65	32
16	10	66	32
17	11	67	33
18	11	68	33
19	12	69	33
20	12	70	34
21	13	71	34
22	13	72	35
23	13	73	35
24	14	74	35
25	15	75	36
26	15	76	36
27	15	77	37
28	16	78	38
29	16	79	38
30	16	80	39
31	17	81	40
32	17	82	40
33	18	83	41
34	19	84	41
35	19	85	41
36	19	86	42
37	20	87	42
38	20	88	43
39	21	89	43
40	21	90	44
41	22	91	44
42	22	92	44
43	23	93	45
44	23	94	46
45	24	95	46
46	24	96	47
47	24	97	48
48	24	98	48
49	25	99	49
50	25	100	49

1. A ja rada ryby jem...

Allegretto.

A ja ra - da ry - by jem, ry - by jem, ry - by jem,

Musical notation for the first system of the first piece, featuring a treble and bass clef with a 2/4 time signature. The melody is in the treble clef, and the accompaniment is in the bass clef. The dynamic marking is *mf*.

čo si sa - ma na - bi - jem, na - bi - jem, na - bi - jem, e šte rad - šej

Musical notation for the second system of the first piece, continuing the melody and accompaniment. The dynamic markings *f* and *ff* are present.

če - re - šne, če - re - šne, m... aj do - ne 1. sie. 2. -sie.

Musical notation for the third system of the first piece, including first and second endings. The dynamic marking *mf* is present.

2. Aj tí naš pijavci...

Allegretto.

Aj tí - ší pi - ja - va - li, aj my pí - jať bu - de - me,

Musical notation for the first system of the second piece, featuring a treble and bass clef with a 2/4 time signature. The melody is in the treble clef, and the accompaniment is in the bass clef. The dynamic marking is *p*.

aj tí čer - ta zga - zo - va - li, i my ho mať bu - de - me; a kdo to - mu

Musical notation for the second system of the second piece, continuing the melody and accompaniment. The dynamic markings *mf*, *f*, and *ff* are present.

ne - ve - ri, ne - ve - ri, stre - la je - ho ma - te - ri. 1. -ri. 2. -ri.

Musical notation for the third system of the second piece, including first and second endings. The dynamic marking *mf* is present.

**PREVIEW COPY
NOT FOR PERFORMANCE**

3. Akože ja smutná na tej...

5

Andante.

(Detva.)

A - ko - že ja smut - ná na tej Det - ve žit', keď môj naj - mi -

lej - ší ne-smie k nám cho - diť, ved' je na tej Det - ve aj svet fa - loš -

ný, že nám na lás - sku kaž - dý zá - vi - dí.

2. Vidíte že nám
mášú lásku,
ved' mám na srdci
velikú starchu,
ved' ja mám na srdci
hej, veľký žiaľ
že môj najmilejší
nesmie už prísť k nám.

3. Bráni otec, matka,
bráni sestrička,
že nesmiem milovať
toho Janička,
že nesmiem milovať
ani naň pozrieť,
jaj, Bože môj dobrý,
ja musím zomrieť.

4. Aká čierna, buď mi...

Andantino.

An - či - čierna, buď mi ver - ná, kdo by te - ba ne - mi - lo - val,

bol by šel - ma, kdo by te - ba ne - mi - lo - val bol by šel - ma.

2. Niet takého šuhajička,
|:čo by nechcel pobožkati
tvoje líčka.:|

5. Anička, Anička...

Andantino.

A - nič - ka, A - nič - ka, ty si tru - co - vi - tá, ke - bys'

bo - la mo - ja, bo - la by si bi - tá, bo - la by - tá.

2. ro - m - a - n - e - t - á
 e z te - be - na,
 ja budem nosiť
 e - mená.:

6. Anička maličká, pod...
Allegretto.

A - nič - ka ma - he - j, ni si ko mne hop - kú - pim ti čiž - mič - ky,

čo ti bu - dú klop - kať, kú - pim ti čiž - mič - ky, čo ti bu - dú klop - kať.

2. A ja si nesadnem
 ku tebe, môj milý,
 lebo by ma tvoje
 očka očarili.:

7. Ani neviem, kde som...

Rubato.

A - ni neviem, kde som, ani neviem, kde som, ani neviem, kde som, za - pla - ka - la by som.

2. Žiaľ moje, žiaľ,
 však ma zaujali,
 nie z jedného boku
 ale z každej strany.

8. Banujem za tebou... ou

7

Rubato.

Ba-nu-jem za te-bou, jak ryb-ka za vo-dou. A ja za te-bou tak, a - ko za ho-rou vták.

Musical score for '8. Banujem za tebou...' in 4/8 time, key of B-flat major. The score is for piano and includes dynamics like *p* and *rit.*

2. Banujem, banujem,
aj banovať
že som dieťa nechal,
čo som k rád.

9. Bodaj že vás, vy mládenci...

Allegretto.

Bo-daj že vás, vy mlá-den-ci čer-ty vza - li, keď ste vy mňa

Musical score for '9. Bodaj že vás, vy mládenci...' in 2/4 time, key of D major. The score is for piano and includes dynamics like *p* and *f*.

na ten ta - ne - ne vo - la - li, bo - la tan - co - va - la,

Musical score for '9. Bodaj že vás, vy mládenci...' (continued) in 2/4 time, key of D major. The score is for piano and includes dynamics like *f* and *cresc.*

aj na cym-bal nie-čo da-la, aj - kých po-boz-ka - - la.

Musical score for '9. Bodaj že vás, vy mládenci...' (continued) in 2/4 time, key of D major. The score is for piano and includes dynamics like *f*.

Čo sa mamka tejto noci natrápila,
aby sa vám len nejako zavďáčila,
spiekla múky za tri korce,
pre vás chlapci, na koláče,
len aby som tancovala.

10. Bol by ten Jánošík...

Allegretto.

Bol by ten Já-no-šík, bol by ten bo-jo-val, ke-by si bol svoj o-pa-sok na sto-le ne-nahal.

Musical score for '10. Bol by ten Jánošík...' in 2/4 time, key of B-flat major. The score is for piano and includes dynamics like *f* and *con Srd.*. It features a large watermark: 'PREVIEW COPY NOT FOR PERFORMANCE'.

2. Ten opas taký bol
vygombičkovaný,
|:že každá gombička
stála po toljary:|

3. A tá stará baba
tá ho prezradila,
|:že ona mu ten opasok
na stole videla:|

4. Dvanác centov železa
na svojích nohách mal,
|:ešte preci dvanác rázi
múr obhajdukoval:|

11. Boleráz, boleráz...

Rubato.

Bo - le - ráz, bo - le - ráz, ze - le - ný bo - le - ráz,

bo - le - ráz, bo - le - ráz, ze - le - ný bo - le pre - no - cuj, šu - haj - ko,

pre - no - cuj ty u nás, pre - no - cuj, šu - haj - ko pre - no - cuj, ty, u nás.

2. |:Ved' som preniknem |:Zobáčka vychodí,
 sivá mačka |:mi ma nebude, |
 |:len ma som zobud' |:keď o všetko preťo,
 keď vynikne mačka. |:keď ma rada vidí |:

Allegretto.

12. Cesta je vyypaná...

(Detva.)

Ce - sta je vy - sy - pa - ňú po nej i - dú,

det - vian - ske hr - dé diov - ky bač - ko - ry no - siť bu - dú det - vian - ske

hr - dé diov - ky bač - ko - ry no - siť bu - dú

2. Chudobnô som ja diovča,
 ej chudobnej matere,
 spýtaj sa ma, šuhajko
 ej, či pôjdem za teba.

13. Chodila Anička...

Andantino.

Cho - di - la A - nič - ka smut - ná po há - ji, po - stre - tla

Ja - nič - ka na sa - mom kra - ji, Ja - ník, vzal,

čo - s' ma ver - ne mi - lo - val. Bo - dá - ťa, A - nič - ka, Pán Boh po - vo - lal!"

2. I - dem, idem na ďalekú cestu, hen do Brna pre mladú nevestu, ale vravia, vravia, že mi ju nedadia, dadia, dadia, ešte odprevadia.

3. I - dem na tom krížiku tvoj meno: „Ježiš“; aby všetci vedeli, aj všetci povedali, že ty tu, Anička, že ty tu ležiš!“

Moderato. 14. Čierna vlana na bielom...

Čier - na vl na - le - lom ba - ran - ci, kam - že

i deš ku - če - ra - v ý Ja - ník, čier - na vl - na čier - na

na bie - lej ko - zič - ke i - dem i - dem k tej mo - joi Zr - zič - ke.

2. Idem, idem na ďalekú cestu, hen do Brna pre mladú nevestu, ale vravia, vravia, že mi ju nedadia, dadia, dadia, ešte odprevadia.

15. Čie že je to za prekrásne vtáča...

Andante.

Čie že je to za pre - krá - sne vtá - ča, čo po fa - rá -
 ro - vom dvo - re krá - ča, ško - da ho, že sa mu je nôž - ky, ško - da ho,
 že si svo - je nôž - ky ško - da ho, že svo - je nôž - ky po tom bla - te zmá - ča.

The musical score for 'Čie že je to za prekrásne vtáča...' is written in a grand staff with treble and bass clefs. It features a 2/4 time signature and a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked 'Andante'. The score includes dynamic markings such as *f* (forte) and *mf* (mezzo-forte). The melody is primarily in the treble clef, with piano accompaniment in the bass clef. The lyrics are written below the notes.

Hej, keby to vtáč bolo moje,
 kúpil by mu nečím, čo je,
 jedno jej, druhú k v
 aby nás ona nesudili!
 že sa radiáme.

Ved. * Ved. *

16. Čie že to ovečky...*)

Rubato.

Čie že to o - več - ky ho - gr - ňom i - du? Čie že to
 o - več - ky ho - gr - ňom i - du, To sú šu - haj - ko - ve,
 to sú šu - haj - ko - ve - šať i - du.

The musical score for 'Čie že to ovečky...' is written in a grand staff with treble and bass clefs. It features a 2/4 time signature and a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked 'Rubato'. The score includes dynamic markings such as *mf* (mezzo-forte) and *p* (piano). The melody is primarily in the treble clef, with piano accompaniment in the bass clef. The lyrics are written below the notes.

2. |: Vedú že ho, vedú, cez to širô pole:|
 |: Milá za ním volá:| |: Yrát sa srdce moje:|
 3. |: A ja sa nevrátim, ja som dorúbaný:|
 |: Pán majster ma čaká:| |: pod šibeniciami:|

4. |: Počkaj, majster, málo, nevešaj ma hore:|
 |: Nak sa odoberiem:| |: od frajerky mojej:|
 5. |: Ved' sa neodberám na týžden na mesiac:|
 |: ale sa odberám:| |: že už neprídem viac:|

6. |: Ved' sa neodberám na rok, ani dva:|
 |: ale sa odberám:| |: že neprídem nikdá:|

*) S prvolením nakl. V. Kotrbu, Praha. V. Figusch - Bystrý: Slov. ľud. piesne I.

17. Dievča, čo robíš...

Andantino.

„Diev - ča, čo ro-biš, v ro - se stu - de - nej?“ „Vi - jem si pier - ko,

pier - ko pie - rei - ko, z ru - že - nej.

2. Z ru - že čer - ve - nej, a - o - rá - nu, prí - di že, mi - lý,

mi - prí mi lý, rá - de - lu.

18. Dievča, dievča, čo že to máš...

Moderato.

Diev - ča, diev - ča, čo že to máš? „Ru - žu, ru - žu!“ „Ko - mu ju dáš?“

Te - be, te - be, šu - ha - jič - ku, na - šla som - ju na cho - dnič - ku.

2. „Dievča, dievča, bielej tvári,
čo tu hľadáš kolo fary?“
„Hľadáš, teba, šuhajčka,
bo som tvoja frajerečka.“

mf *mf* *mf*